

prietærer, større Ejendomsbesiddere, Købstadfolk, Husmandsforeninger, Andelsmejerier, Slagterier, maaske ogsaa Sparekasser, Banker osv. Til dem alle skulde der rettes Anmodning om at indgaa i Foreningen som Medlemmer, og den Forpligtelse, de derved paatage sig, skulde effektueres i Form af Garantibeviser, som vedkommende Medlemmer udstede. Jeg tænker mig saaledes, at en Tjenestekarł udsteder et Garantibevis lydende paa 10 Kr. og en Sparekasse et Bevis paa 100 Kr. Formuende Folk kunde garantere for større Beløb end de mindre bemidlede. Naar Husmandsforeninger og Landboforeninger rettede en Opfordring til Befolkningen om at tiltræde en saadan Forening, er jeg ikke i Tvivl om, at den snart vilde faa et meget stort Antal Medlemmer og en meget stor Kapital i Form af Garantibeviser. Det kunde maaske være formaals-tjenligt, at der indbetaltes en vis Procentdel af det tegnede Beløb, f. Eks. 10 pCt., alt efter Omstændighederne og efter hvad man mener det nødvendigt at have af disponibel Kapital. Skal der indbetales 10 pCt., vil altsaa en Tjenestekarł, som har garanteret for 10 Kr., komme til at indbetale 1 Kr. kontant. Selvfølgelig maa Garantibeviserne lyde paa, at Resten kan indkræves efter Styrelsens Anordning.

Naar en saadan Forening har faaet et meget betydeligt Antal Garantibeviser, vil den sikkert kunne rejse den fornødne Kapital ret billigt, thi Risikoen ved hele Historien skulde jo i og for sig være lig Nul, da Hensigten med Indkøbet dog skal være, at hele Historien skal kunne bære sig uden noget som helst Tilskud fra Garanternes Side. Naar Foreningen er startet, skal der stiftes Laan hos et eller andet Pengeinstitut, og den kan da byde som Sikkerhed sidste Prioritets Panteret i den Jord eller de Ejendomme, den indkøber, og pantsætte samtlige sine Garantibeviser. Den Sikkerhed vil formentlig være saa aldeles betryggende, at intet Pengeinstitut vil betænke sig paa at financiere et saadant Foretagende. Havde man Betænkeligheder i saa Henseende, kunde man bestemme, at der kun maatte laanes 75 pCt. af de deponerede Garantibevisers Paalydende, idet enkelte af Garanterne kunne

være usolide, hvis det Øjeblik skulde indtræde, at Garantien blev effektiv.

Lovforslaget maa vist have en lille Ændring paa et Punkt, nemlig med Hensyn til Solidariteten. Medens jeg i al Almindelighed mener, at den solidariske Ansvarlighed har været en mægtig Spore til at komme ind i et sundt og udmærket Foreningsarbejde, vilde det vist være for meget at forlange solidarisk Ansvar i en saadan stor Forening, som her er Tale om. Man vil vist meget let kunne faa en Forening eller Velhavere til at tegne en Garanti paa 100 Kr., naar de blot vide, hvor høj en Risiko de overhovedet løbe ved at gaa ind i Foreningen. Derimod ville de i høj Grad betænke sig, hvis de skulle være solidariske med en hel Del, hvis økonomiske Forhold de ikke kende.

Det følger af sig selv, at en saadan Forening maatte have Selvstyre. Naar man forlanger Statens Støtte som efter dette Lovforslag, maa der naturligvis ogsaa være saadanne Kontrolbestemmelser, som man fra Lovgivningsmagtens Side kunde ønske at stille, men i øvrigt maatte der være Selvstyre. Foreningen maatte have en Styrelse og et Repræsentantskab med Repræsentanter rundt i Landets forskellige Egne.

Det er muligt, at selve Foreningernes Virksomhed kunde afkaste tilstrækkeligt Overskud til at afholde Administrationsudgifterne, idet jeg indskyder den Bemærkning, at de Foretagender, som Landmændene have startet, overhovedet administreres overordentlig billigt. I alt Fald have vore Andelsforeninger forsvindende Administrationsudgifter. Men naar den enkelte Forening skulde bekoste Administrationen, vilde der være den Ulempe derved, at man ikke saa godt kunde ligge stille, være passiv i længere Tid, hvilket jeg af de Grunde, jeg før nævnte, vilde anse for ønskeligt. Jeg vil derfor henstille, at man gik den Vej, at der her bevilgedes et mindre Beløb, jeg tænker mig 4—5,000 Kr. aarligt, til Administration af de paatænkte Foreninger.

Naar Foreningerne skulle til at virke, kunde man opkaste det Spørgsmaal: Under hvilke Omstændigheder kan Styrelsen skride til Købet af en Gaard? Der maa